



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при ХОВА
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
КАРДІФФСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТРОПОЛІТАН (Велика Британія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (Республіка
Польща)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА В
ПОЗНАНІ (Республіка Польща)

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

IV Міжнародної науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

18 травня 2023 року

Харків 2023

УДК 001.891:37
НЗ4

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Скидан Я. А. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, заступник голови ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Матей Ю. Ф. – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти соціологічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Чихаріна К. І. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, викладачка кафедри східних мов ХНПУ імені Г. С. Сковороди

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 17 травня 2023 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 18 трав. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 244 с.

У збірнику відображено тези IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практикам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

основним завданням вихователя є допомогти дитині уявити образи, створені автором за допомогою художнього слова, тому лексичну роботу доцільніше провести до або після читання твору в процесі художньої комунікації [2, с. 45].

Деякі науковці рекомендують у попередній частині заняття з художньої літератури застосовувати спеціальні вправи з актуалізації тематичного, асоціативного словника, що допомагає дітям зорієнтуватися у смисловій групі слів, важливих для розуміння суті твору.

Отже, словникова робота відіграє важливу роль у сприйманні дітьми художніх творів. Тому необхідно правильно добирати методичні прийоми, спрямовані на збагачення й активізацію словникового запасу дошкільників, а також знати, як доцільно їх використати на різних етапах заняття для забезпечення повноцінного сприймання художнього твору.

Список використаних джерел

1. Албул В. Г. Засоби розвитку словника у дошкільника. *Актуальні проблеми психології*. Том V. Випуск 17. 2020. С. 3-12.
2. Горбунова Н. В. Художнє слово як засіб розвитку словника дошкільників. *Наука і освіта*. №10. 2014. С. 45-50.

ГРАФІЧНИЙ РОМАН ЯК НОВА ФОРМА ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Т.Є. Місостов

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету іноземної філології

Г.О. Князь

кандидат філологічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

Постмодерна література реагує на зміни у читацьких перевагах і тяжіє до гібридизації жанрів, оскільки межі традиційних жанрових форм є дещо вузькими для реалізації авторського задуму. Нові синтетичні жанри у літературі привертають увагу митців тим, що оповідні форми доповнюються ілюстративним матеріалом, а це викликає зацікавленість серед читацької аудиторії та сприяє розвитку візуальної пам'яті. Постутній процес візуалізації словесної форми призводить до формування візуального типу літератури.

Мистецтво графіки не є чимось новим для літератури, адже розвиток писемності розпочинався саме з графічних малюнків на стінах печер, поступово перетворюючись у змістові піктограми, що є, на нашу думку, прообразами сучасних графічних творів. Однак саме зараз відбувається переломний момент у їхньому розвитку: графічні романи стрімко еволюціонують від коміксів до нового рівня усвідомлення та спілкування з читачем.

Дослідники жанру графічних історій вважають, що це один із найдавніших видів образотворчого мистецтва, що сягає своїм корінням часів

наскельних малюнків і житійних ікон. Пройшовши різні стадії свого розвитку графічні зображення набули більш сучасної форми у жанрі коміксів, що є найбільш суголосними і близькими за своєю формою до графічних романів. Стародавніми коміксами можна вважати японські графічні історії, що мають назву манга або комікку. Японські ілюстративні романи звичної для нас форми почали стрімко розвиватися після Другої світової війни, однак зародки графічної передачі інформації мають давні витоки. Перші згадування відносяться до XII століття, коли буддійський монах Тоба Содзьо намалював чотири гумористичні історії. Манга в Японії – це особливий вид творчості, їх читають люди різного віку, а серед митців жанр графічних історій посідає значне місце як літературне явище.

У європейських країнах упродовж довгого часу основними графічними історіями були різновиди релігійних розповідей. Першим коміксом на території США вважається «Ведмежата і тигр», що вийшов у світ у 1892 році у журналі *The San Francisco Examiner*. За своєю тематикою комікси були здебільшого пригодницького характеру, що захоплювало читачів і сприяло активному розвитку цього жанру.

Існує думка, що термін «графічний роман» уперше використав критик і видавець Р. Кайл у своїй статті для журналу *Capa-Alpha* у 1964 році [4]. Це поняття набуло популярності у спільноті поціновувачів коміксів після публікації графічного твору «Контракт з богом» У. Айснера у 1978 році, що спричинив революцію у світі американських коміксів. У 1986 році після комерційного успіху першого тому «Маус» А. Шпігельмана графічний роман отримав новий поштовх до свого розвитку як форма художньої літератури. У 1992 році цей літературний твір отримав Пулітцерівську премію. Однак точного визначення поняття «графічний роман» не було аж до моменту, доки у словнику *Merriam-Webster* не з'явилося таке пояснення: “a fictional story that is presented in comic-strip format and published as a book” («художнє оповідання, що представлено у форматі коміксів і опубліковане як книга» – переклад наш) [2].

Графічний роман є наступним кроком у розвитку коміксів і являє собою їх різновид. Попри подібні формальні й змістові риси існує низка відмінностей між ними. Графічний роман завжди є закінченим літературним твором, обсяг якого становить 60–200 сторінок. Також на відміну від коміксів графічні романи друкуються у твердій обкладинці і за зовнішнім виглядом нагадують традиційні книги. Комікси майже завжди друкуються в м'якій обкладинці невеликого обсягу, а одна історія може бути представлена декількома книгами. Окрім цього, історії коміксів можуть не мати логічного завершення, що залишає простір для їхнього продовження. Комікси завжди орієнтовані на комерційний успіх. Тому широкий читацький інтерес до тієї чи тієї історії може спонукати до випуску нових серій коміксів, а графічний роман більше наділений особливостями літературного твору, що характеризує його структурованість і завершеність.

Список використаних джерел

1. Бежан О. Наратив «графічного роману» в інтермедіальному дискурсі сучасної американської літератури. *Записки з романо-германської філології*. 2017. Вип. 1. С. 20–26.
2. Merriam-Webster Dictionary (“graphic novel”). [E-resource]. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/graphic%20novel> (accessed 24/04/2023).
3. Phoenix, J. Maximizing the Impact of Comics in Your Library: Graphic Novels, Manga, and More. Santa Barbara, California, 2020. p. 270.
4. Richard K. The Future of “comics”. [E-resource]. URL: <https://www.thecomicbooks.com/misc/Richard%20Kyle%20The%20Future%20of%20Comics.pdf> (accessed 24/04/2023).

ЛЕКСИЧНІ ПОМИЛКИ В РОЗМОВНОМУ СТИЛІ МОВЛЕННЯ

А.О. Немога

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Інституту
«Кіберпорт»

С.М. Руденко

кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри мовної підготовки
Державний біотехнологічний університет
Харків, Україна

Лексична помилка – це вживання слова у невласивому йому значенні, повтор того самого або спільнокореневого слова в реченні, перекичування та вживання зайвих слів, що тягне за собою спотворення інформації. Питанням екології української мови приділяли увагу такі науковці, як Б. Антоненко-Давидович [1], О. Сербенська [2; 3], М. Білоус [3], М. Лесюк [4], З. Мацюк, Н. Станкевич [5] та ін. Мета нашого дослідження – розглянути найбільш поширені лексичні помилки в розмовному стилі мовлення, зафіксовані у науковій літературі та під час власних польових досліджень.

На наш погляд, за частотністю, однією з найпоширеніших лексичних помилок є вживання дієслова *приймати* у словосполученні *приймати участь* замість *брати участь*. У словосполученні *перетворитися в щось* помилка сформувалася на основі російської моделі (*превратиться во что-то*), але за правилами української мови правильно говорити *перетворитися на щось*. Словосполучення *одружитися на ній* теж утворилося під впливом російської мови (*жениться на ней*), правильно – *одружитися (з ким?)*, тобто *одружитися з нею*.

Зазвичай лексичні помилки трапляються через використання суржику. Можемо спостерігати їх у таких частинах мови, як **іменники**: *гов'ядина (яловичина), гололід (ожеледиця), ричаг (важіль), зонт (парасоля), клад (скарб), кожа (шкіра), кільце (перстень), резина (гума), носки (шкарпетки), ссуда (позика), охота (полювання), переписка (листування), утюг (праска), піднос (таця), руль (кермо), полка (полиця), прораб (виконроб), воєнкомат*

Станкевич С.В. Наукові школи кафедри зоології та ентомології ХНАУ ім. В. В. Докучаєва і їх значення у становленні сучасних агроекологічних поглядів	129
Секція 4. Математичні студії	131
Лисогор Т.О., Штонда О.Г. Математична індукція як інструмент вивчення квантової механіки	132
Худас А.К., Штонда О.Г. Застосування подвійних інтегралів до задач геометрії	132
Секція 5. Психологія кар'єрного успіху молодого науковця	134
Горлачук А.А., Волинець Н.В. Самодостатність, як риса здорової самооцінки жінки дорослого віку та її вплив на взаємини з чоловіками	136
Єна А.С. Етико-психологічні особливості педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти	136
Краснокутська А.В., Рубан А.А., Давидова М.О. Психологічні особливості кар'єрного успіху особистості	138
Секція 6. Актуальні питання сучасної філологічної науки	139
Бабенко О.А., Руденко С.М. Термін «банк»: етимологія та семантика	141
Бортун К.О. Сутнісні вияви експресії в архітектоніці конотації	141
Bourtal Y., Zhownir M. Iconic Ukrainian Wartime Stamp within the Context of Multimodality	142
Давидченко І.Д. Лінгвокультурологічні проблеми перекладу іншомовних текстів	144
Краснопольська Н.Л. Вплив англійської мови на формування мовлення українських ЗМІ	145
Максимова О.Р., Коваленко О.М. Вплив словникової роботи на сприйняття старшими дошкільниками змісту художніх творів	146
Місостов Т.Є., Князь Г.О. Графічний роман як нова форма художньої літератури	148
Немога А.О., Руденко С.М. Лексичні помилки в розмовному стилі мовлення	149
Проскурін І.А. «Слухати мертвих, думати про живих...»: «З долини забуття (1901-1928)» М. Ф. Чернявського (репрезентації танатологічної парадигми)	151
Скидан М.С., Голобородько К.Ю. Про розмежування понять художнього тексту та художнього дискурсу	152
Скидан Я.А., Голобородько К.Ю. Слово в мовотворчості Степан Сапеляка	154
Учаєв М.П., Ємельянова Є.С. Сучасна українська термінологія сільського господарства: структурний аспект	156
Цигвінцева Ю.О. Відкриті мережеві ресурси з української мови як інструменти лінгводидактики	157
Юріна К.О., Коваленко О.М. Розвиток зв'язного мовлення старших дошкільників засобами наочності	159
Секція 7. Інформаційні технології та інформаційна підтримка наукової діяльності	160
Водяницький І.О., Дереза О.О. Інформаційна підтримка науковців у вищих навчальних закладах	162
Дробяз М.О., Коляденко Ю.Ю. Інформаційні технології для підвищення доступності наукових даних	163
Клеба А.І. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в науці	165
Клопова В.О., Сватъєв А.В. Етапи побудови IoT моделі моніторингу тренувального процесу спортсменів	166
Майба М.А., Митцева О.С. Використання штучного інтелекту для покращення наукової продуктивності	168